

LIT 3.1: Nodes of Intersectionality

Aleksandra Popin, Državni univerzitet u Novom Pazaru, Departman za filološke nauke, Srbija, apopin@np.ac.rs

Violeta Janjatović, Državni univerzitet u Novom Pazaru, Departman za filološke nauke, Srbija, vvesic@np.ac.rs

IDENTITETI NA RASKRŠĆIMA: INTERSEKCIONALNA ANALIZA ROMANA *BALKANSKA TRILOGIJA* I *OČI SU IM GLEDALE U BOGA*

Koncepti identiteta nameću ključna pitanja koja oblikuju naše razmišljanje o raznolikosti i međusobnom razumevanju. Identitet nije statički entitet, već dinamički proces koji se oblikuje pod uticajem različitih faktora, uključujući rasu, pol, klasu, jezik, kulturu i mnoge druge sociokulturne i istorijske determinante, što otvara prostor za kompleksnu analizu toga kako se ljudi identifikuju i kako ih društvo percipira. U savremenim proučavanjima književnosti, teorija intersekcionalnosti je postala ključna za razumevanje složenih aspekata identiteta i društvenih dinamika. Ova teorija istražuje način na koji različiti faktori međusobno deluju i oblikuju individue u društvu.

Cilj ovog rada je komparativna analiza romana *Balkanska trilogija*, srpske autorke Gordane Kuić i romana *Oči su im gledale u Boga*, američke autorke Zore Nil Herston, kroz različite kulturne i društvene kontekste kako bi se istražila kompleksnost ženskih iskustva i identiteta kroz prizmu intersekcionalnosti.

Oba dela predstavljaju izazovno polazište za razmatranje pitanja identiteta, jer se bave protagonistkinjama suočenim s višestrukim faktorima koji oblikuju njihove identitete. Roman *Balkanska trilogija* ispituje transformacije identiteta članica porodice Salom. Budući da su likovi junakinja konstruisani, uslovno rečeno, dvodimenzionalno, nećemo se baviti samo jednim likom, pratićemo ih od najstarije Estere, preko Nine, Klari, Blanki i Riki, do njihovih potomkinja – kćeri i unuka (u analizu ćemo uvrstiti i unuke Esterinih muških potomaka). Analiziraćemo promene u identitetu žena Sefardkinja pod uticajem društvenih, istorijskih i religijskih faktora. Sa druge strane, roman *Oči su im gledale u Boga* prati život Džejni Kraford, Afroamerikanke koja prolazi kroz proces osamostaljivanja i traganja za ličnom slobodom usred patrijarhalnog i rasističkog društva ruralnih južnih Sjedinjenih Američkih Država. Kroz analizu Džejninog iskustva, istraživanje će se usredsrediti na to kako rasa i rodna dinamika oblikuju njenu potragu za sopstvenim identitetom, uporedo sa uticajem njenog kulturnog nasleđa i društvenih normi.

Kroz upotrebu intersekcionalnog kritičkog okvira, ovaj istraživački rad pružiće dublji uvid u načine na koje društvene norme, patrijarhalne strukture, globalni istorijski događaji i klasni odnosi oblikuju ženske identitete i doprineće diskusiji o univerzalnosti i specifičnostima ženskih iskustava, nudeći dublje razumevanje kompleksnosti ženskih identiteta širom sveta.

Ključne reči: intersekcionalnost, identitet, pol, rasa, klasa, Balkanska trilogija, Oči su im gledale u Boga